UUTISET

Hallitus luopuu Luken ja Syken yhdistämisestä

Hallitusohjelmaan kirjattu Luken ja Syken yhdistäminen ei toteudu tällä hallituskaudella. Säästötarve kohdistuu nyt Syken suuntaan.

Toukokuussa julkistetun hallitusohjelman yllätyksiin kuului kirjaus Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) yhdistämisestä. Tavoitteena oli parin miljoonan euron säästöt.

Maa- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) kertoo, että hallitus ei yhdistä laitoksia tämän vaalikauden aikana. Niille kaavailluista säästöistä kuitenkin pidetään kiinni.

Tavoite oli yhdistää osaamista ja vähentää laitosten keskinäistä kilpailua. Yhdistämissuunnitelma otettiin vastaan ristiriitaisin tuntein.

Suurin epävarmuus liittyi vuoden alussa käynnistyneeseen Luonnonvarakeskukseen, jonka toiminta ei ole vielä löytänyt uomaansa.

Ympäristönsuojelijat pelkäsivät, että Luken ja Syken yhdistyessä ympäristötutkimus jää luonnonvarojen hyödyntämisen jalkoihin.

Keskeneräinen fuusio

Tiilikainen kertoi eilen yhdistymisen siirtymisestä. Tärkein syy on Luonnonvarakeskuksen epäselvä tilanne. Hän haluaa antaa Lukelle ja Sykelle työrauhan, että ne saavat käynnissä olevat uudistukset tehtyä.

Syken pääjohtaja **Lea Kauppi** pitää Tiilikaisen päätöstä viisaana.

”Se varmistaa, että biotalouden nousua tukevalle tutkimukselle on mahdollisimman hyvät edellytykset.”

Luke kokosi luonnonvarojen tutkimuksen saman katon alle vuoden alussa. Siihen yhdistyivät Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT, Metsäntutkimuslaitos Metla, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen tilastointitehtävät.

Fuusio nosti Luken Suomen toiseksi suurimmaksi tutkimuslaitokseksi Teknologian tutkimuskeskus VTT:n jälkeen.

Yhdistyminen ei ole sujunut ongelmitta. Erilaisten järjestelmien yhteen saattamisessa on ollut suuria vaikeuksia.

Valtio hankaloitti fuusion läpivientiä vähentämällä Luken rahoitusta tuntuvasti. Tarkoitus on leikata Luken rahoitusta 20 miljoonalla eurolla eli neljänneksellä vuoteen 2019 mennessä.

Rahoituksen leikkaus on pakottanut Luken karsimaan toimipaikkoja ja henkilöstöä kovalla kädellä. Kesäkuussa päättyneiden yt-neuvottelujen jälkeen Luke käynnisti 146 henkilön irtisanomiset.

> Keskustelu säästettävistä summista ja niiden kohdentamisesta on vielä käymättä.
>
> **LEA KAUPPI**

Syke säästää

Luken toimipisteiden osalta tilanne on edelleen auki. Se on yksi syy, miksi yhdistämissuunnitelman toteutus siirtyy.

”Tämä osoittaa, miten paljon fuusiot vievät resursseja ja miten pitkään niiden vaikutukset kestävät”, toteaa Kauppi.

Hallitusohjelmaan kirjattu säästötavoite kuitenkin pitää. Koska Luke on jo karsinut toimipisteitään ja henkilöstöään, säästötavoitteen toteuttaminen kohdistuu väistämättä Syken toimintoihin.

Tarkoitus on käydä läpi kaikki tehostamisvaihtoehdot. Se tarkoittaa tutkimuslaitosten ja esimerkiksi yliopistojen välisen yhteistyön syventämistä.

Tiilikaisen mukaan Syke on menestynyt hyvin ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa. Se pehmentää säästöjen vaikutusta.

”Keskustelu säästettävistä summista, niiden kohdentamisesta ja vaikutuksesta on vielä käymättä”, toteaa Kauppi.

JARMO PALOKALLIO

Tavoite oli yhdistää osaamista ja vähentää keskinäistä kilpailua

ANTTI RAATIKAINEN

Suomen ympäristökeskuksen (Syke) meribiologi lähdössä sukeltamaan näytteitä Suomenlahdesta. Ympäristötutkimuksesta vastaava Syke kantaa päävastuun tulevista säästöistä.

SYKE

Ympäristötutkimusta

Suomen ympäristökeskus (Syke) valtion ympäristöhallintoon kuuluva tutkimus- ja kehittämiskeskus.
Se toimii pääosin ympäristöministeriön, mutta vesivaroihin liittyen maa- ja metsätalousministeriön alaisuudessa.
Laitoksen päätoimipaikka on Helsingissä ja alueelliset toimipaikat Joensuussa, Jyväskylässä ja Oulussa.

LUKE

Toimipaikkoja karsitaan

Luke aloitti toimintansa tämän vuoden alussa.
Siihen yhdistyivät Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT, Metsäntutkimuslaitos Metla, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL sekä maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen tilastointitehtävät.
Vuoden alussa Lukella oli toimintaa 40 paikkakunnalla ja 53 toimipisteessä. Sen palveluksessa oli noin 1 600 henkeä.
Valtio supistaa Luken rahoitusta neljänneksellä. Se on pakottanut Luken irtisanomaan henkilöstöä ja lakkauttamaan toimipaikkoja.

KARI SALONEN

Valtio hakee tutkimuskeskuksilta miljoonasäästöjä. Sipoossa otetussa kuvassa Luken tutkija Juha Siitonen selvittää hyönteistuhoja luonnonsuojelualueella.

PÄIVÄN KYSYMYS

Mikä lisäsi valkoposkihanhia?

Varsinkin Helsinkiä ja lähitienoota koetteleva jokakesäinen valkoposkihanhien riesa palasi tänä vuonna entistä suuremmassa mittakaavassa. Suomen ympäristökeskus (Syke) kertoi torstaina, että pääkaupunkiseudulla laiduntavien valkoposkihanhien määrä kasvoi jopa 50 prosenttia viime vuodesta.

Mistä kasvu johtuu, Syken vanhempi tutkija Markku Mikkola-Roos?

Pohjanmeren rannikolla talvehtivat hanhet ovat selvinneet hyvin, ja poikasmäärät ovat kasvaneet.

Viime vuoden poikasia on myös palannut runsaasti. Arktisena hanhena valkoposkihanhi kestää huonoja kelejä paremmin kuin muut saaristolintumme.

Miten tämä vuosi vertautuu historiaan?

Tämä on suurin määrä koskaan täällä. Tutkijat laskivat pääkaupunkiseudulla yhteensä 5 980 valkoposkihanhea. Viisi vuotta sitten lintuja oli vain 3000, eli määrä on kaksinkertaistunut.

Lisääkö tämä painetta sallia linnun metsästys?

Varmaankin. Valkoposkihanhihan olisi arvostettu metsästyslaji.

Toisaalta hanhesta koituvat haitat liittyvät lähinnä viihtyisyyteen, toisin kuin merimetsoilla.

MATTI RIITAKORPI

Leikkausten vaara väijyy yhä myös maataloutta

Leikkausvaara väijyy yhä myös maataloutta. Valtiovarainministeri **Alexander Stubb** (kok.) julkaisi keskiviikkona talousarvioehdotuksensa ensi vuodelle, eikä se ole iloista luettavaa: talouskasvua ei näy eikä vienti vedä. Menot on silti katettava.

Julkinen talous on alijäämäinen jo seitsemättä vuotta peräkkäin ja ensi vuosi jopa tämänvuotista pahempi: alijäämä nousee 5,3 miljardiin ja valtionvelka 106 miljardiin euroon.

Kärkihankkeet puuttuvat vielä menopuolelta

Menopuolelta puuttuvat vielä hallituksen kärkihankkeet, joiden panostuksista päätetään kuukauden kuluessa.

Kärkihankkeisiin kuuluvat muun muassa ruoka, metsä ja muu biotalous sekä koulujen ja julkisten palveluiden digitalisaatio. Niihin on kaavailtu miljardia euroa ja teiden kunnostukseen vielä 600 miljoonaa euroa.

MTK toivoo toimeliaisuutta

Puhutuin kärkihanke on yhteiskuntasopimus, jolla on määrä sopia työelämän uudistuksista. Jos sopimusta ei ensi viikolla synny, hallitus toteuttaa 1,5 miljardin lisäleikkaukset.

Niistä 30 miljoonaa euroa kohdistuu kansalliseen maataloustukeen.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta on sovittu jo leikattavan 70 miljoonaa euroa vuoteen 2019 mennessä.

MTK:ssa talouden kehitystä seurataankin totisena.

”Mielestäni Suomi tarvitsee nyt toimeliaisuutta ja yhteiskuntasopimuksen. Maatalouteen on jo viime vuosina kohdistettu isoja leikkauksia”, sanoo MTK:n maatalousjohtaja **Minna-Mari Kaila**.

Hänestä MTK:n 100 miljoonan euron vaatimukset satovahinkoihin ja vaikeaan markkinatilanteeseen ovat ”erittäin maltillisia” todellisiin tulonmenetyksiin nähden.

Stubbin mukaan kriisiapu voisi tulla osana hallituksen kärkihankkeita.

”Mutta myös olemassa olevista yrityksistä täytyy pitää huolta, eikä jakaa rahaa vain uuteen yritystoimintaan”, Kaila sanoo.

Opetus maksaa, omaishoito saa

Yhteiskuntasopimuksen ja kasvavien työttömyysmenojen hintana voi olla, että ensi vuoden budjettia paikataan aikaistamalla päivähoitomaksujen korotusta ja lääkekorvausten leikkauksia. Ylen mukaan myös lääkärikorvaukset puolitetaan ja rikesakko kolminkertaistetaan.

Muutoin Stubbin budjettiehdotus toistaa sovittuja linjoja: ensi vuonna säästetään kehitysyhteistyöstä, opetuksesta, hallinnosta ja etuuksien korotuksista. Asiakasmaksuja korotetaan, asuntolainan korkovähennystä pienennetään ja ajoneuvo-, työkonepolttoaine-, jäte-, lämmitys- ja tupakkaveroa kiristetään.

Sen sijaan autoverotus kevenee, takuueläke nousee ja rahaa saavat myös sisäinen turvallisuus, puolustuksen materiaalihankinnat sekä omais- ja perhehoito.

Työtulovähennystä korotetaan jo ensi vuonna. Pieni- ja keskituloisten verotus kevenee hiukan.

Valtiovarainministeriö julkistaa tarkemman esityksensä tänään perjantaina. Se käy seuraavaksi neuvottelut muiden ministeriöiden kanssa.

Päätökset tekevä budjettiriihi pidetään 9.–10. syyskuuta.

EIJA MANSIKKAMÄKI

VALTION TALOUSARVIOESITYS 2016

tulot	48,7 milj. euroa
menot	53,9 milj. euroa
alijäämä/laina	5,3 milj. euroa
lainaosuus	9,8 prosenttia

- Hallitus on sopinut 4 miljardin euron leikkauksista hallituskaudella.
- Jos yhteiskuntasopimusta ei synny 21.8. mennessä, leikataan 1,5 miljardia euroa lisää.
- Sopimuksen on määrä vahvistaa talouskasvua ja luoda työpaikkoja.
- Ensi vuoden säästöt ovat 900 miljoonaa euroa.
- Hallitus on linjannut siirtävänsä verotusta työn ja yrittämisen verotuksesta haittaveroihin.
- Linjauksena on myös, että velkaantuminen taittuu neljässä vuodessa ja velaksi eläminen loppuu kuudessa vuodessa.

Helsinki 2015

> Mielestäni Suomi tarvitsee nyt toimeliaisuutta ja yhteiskuntasopimuksen. Maatalouteen on viime vuosina jo kohdistettu isoja leikkauksia.
>
> **MINNA-MARI KAILA**

JSN:n Uimonen: Poliitikkojen kestettävä kovaa kritiikkiä

Julkisen sanan neuvoston (JSN) puheenjohtaja **Risto Uimonen** muistuttaa perussuomalaisia siitä, että poliitikkojen on kestettävä kovaa itseensä kohdistuvaa kritiikkiä mediassa.

Uimonen ottaa kantaa blogissaan perussuomalaisten aikeeseen kannella rasismileimoista, joita he väittävät toimittajien lyöneen vailla perustetta eräisiin perussuomalaisiin poliitikkoihin. Kiista liittyy perussuomalaisten kansanedustajan **Olli Immosen** laajaa huomiota herättäneeseen kannanottoon monikulttuurisuutta vastaan.

”JSN on joutunut toteamaan usein keskusteluissaan, että huonoa journalismia pitää suvaita sananvapauden nimissä samalla tavoin kuin typeriä mielipiteitäkin”, Uimonen kirjoittaa.

STT